

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 8/21
Luxembourg, 26. januar 2021

Sodba v združenih zadevah C-422/19 in C-423/19
Johannes Dietrich in Norbert Häring/Hessischer Rundfunk

Država članica euroobmočja lahko svojo upravo zaveže k sprejemanju gotovinskih plačil, vendar lahko to možnost plačila tudi omeji iz razloga v javnem interesu

Taka omejitev je lahko upravičena zlasti takrat, kadar lahko gotovinsko plačilo upravi povzroči nerazumno visoke stroške zaradi zelo velikega števila zavezancev za plačilo

Nemška državljana, ki sta zavezanca za plačilo prispevka za RTV v zvezni deželi Hessen (Nemčija), sta Hessischer Rundfunk (organ za radiodifuzijo dežele Hessen) predlagala, da ta prispevek plačata v gotovini. Hessischer Rundfunk je s sklicevanjem na uredbo o postopku plačila prispevkov za RTV, ki izključuje vsakršno možnost plačila navedenega prispevka v gotovini,¹ njun predlog zavrnil in jima poslal opomina.

Nemška državljana sta zoper ta opomina vložila tožbo, spor pa je prišel do Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija). To sodišče je poudarilo, da je z izključitvijo možnosti plačila prispevka za RTV z eurobankovci, ki izhaja iz uredbe Hessischer Rundfunk o postopku plačila, kršena hierarhično višja določba zveznega prava, ki določa, da so eurobankovci neomejeno zakonito plačilno sredstvo.²

Ker pa se je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) spraševalo o skladnosti te določbe zveznega prava z izključno pristojnostjo Unije na področju monetarne politike držav članic, katerih valuta je euro, je pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe. Bundesverwaltungsgericht je tudi vprašalo, ali status eurobankovcev kot zakonitega plačilnega sredstva javnim subjektom držav članic prepoveduje, da izključijo možnost izpolnitve plačilne obveznosti, ki jo naložijo javni organi, v gotovini, kot to velja za plačilo prispevka za RTV v deželi Hessen.

Sodišče, ki je odločalo v velikem senatu, je razsodilo, da lahko država članica, katere valuta je euro, v okviru organizacije svoje javne uprave sprejme ukrep, ki to upravo zavezuje, da sprejema gotovinska plačila oziroma uvede odstopanje od te obveznosti iz razloga v javnem interesu in pod nekaterimi pogoji.

Presoja Sodišča

Sodišče je na prvem mestu razložilo pojem „monetarna politika“ držav članic, katerih valuta je euro, na katere področju ima Unija izključno pristojnost.³

Sodišče je najprej pojasnilo, da ta pojem ni omejen na njegovo operativno izvajanje, temveč vključuje tudi zakonodajno razsežnost, katere namen je zagotoviti status eura kot enotne valute. Nato je navedlo, da se s tem, da je samo eurobankovcem, ki jih izdajajo Evropska centralna banka

¹ Člen 10(2) Satzung des Hessischen Rundfunks über das Verfahren zur Leistung der Rundfunkbeiträge (uredba javne radiotelevizije zvezne dežele Hessen o postopku plačila prispevkov za RTV) z dne 5. decembra 2012.

² Člen 14(1), drugi stavek, Gesetz über die Deutsche Bundesbank (zakon o nemški zvezni banki) v različici, objavljeni 22. oktobra 1992 (BGBl. 1992 I, str. 1782), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 4. julija 2013 (BGBl. 2013 I, str. 1981).

³ Na podlagi člena 3(1)(c) PDEU, ker lahko v skladu s členom 2(1) PDEU samo Unija izdaja zakonodajne in sprejema pravno zavezujoče akte na tem področju.

in nacionalne centralne banke, pripisan status „zakonitega plačilnega sredstva“,⁴ odraža uradnost teh bankovcev v euroobmočju, pri čemer je izključeno, da bi lahko tudi drugi bankovci imeli to lastnost V zvezi s tem je dodalo, da pojem „zakonito plačilno sredstvo“, izraženo v neki denarni enoti, pomeni, da tega plačilnega sredstva na splošno ni mogoče zavrniti pri izpolnitvi dolga, izraženega v isti denarni enoti. Nazadnje je poudarilo, da dejstvo, da lahko zakonodajalec Unije določi ukrepe, potrebne za uporabo eura kot enotne valute,⁵ odraža zahtevo po določitvi enotnih načel za vse države članice, katerih valuta je euro, in prispeva k uresničevanju glavnega cilja monetarne politike Unije, ki je ohranjanje stabilnosti cen.

Zato je Sodišče razsodilo, da je samo Unija pristojna, da natančneje določi status, priznan eurobankovcem kot zakonitemu plačilnemu sredstvu. V zvezi s tem opozarja, da kadar je pristojnost dodeljena izključno Uniji, države članice ne morejo sprejeti ali ohraniti določbe, ki spada v to pristojnost, tudi če Unija ne bi izvajala svoje izključne pristojnosti.

Ne glede na to je Sodišče poudarilo, da za vzpostavitev oziroma ohranitev učinkovitosti statusa eurobankovcev kot zakonitega plačilnega sredstva ni nujna naložitev absolutne obveznosti sprejemanja teh bankovcev kot plačilnega sredstva. Prav tako ni nujno, da Unija izčrpno in enotno določi izjeme od te načelne obveznosti, če je na splošno mogoče plačati z gotovino.

Zato je Sodišče ugotovilo, da so države članice, katerih valuta je euro, pristojne za urejanje načina izpolnjevanja plačilnih obveznosti, če je na splošno mogoče plačati z gotovino v tej valuti. Tako lahko država članica sprejme ukrep, ki njeno javno upravo zavezuje, da sprejema gotovinska plačila v teh valutah.

Sodišče je na drugem mestu poudarilo, da status eurobankovcev in eurokovancev kot zakonitega plačilnega sredstva načeloma vključuje obveznost njihovega sprejemanja. Vendar je pojasnilo, da lahko države članice to obveznost načeloma omejijo iz razlogov javnega interesa, če so te omejitve sorazmerne z zastavljenim ciljem v javnem interesu, kar med drugim pomeni, da so na razpolago druga zakonska sredstva za plačilo monetarnih dolgov.

V zvezi s tem je Sodišče navedlo, da je v javnem interesu, da se denarni dolgovi do javnih organov lahko poplačajo tako, da za te organe to ne predstavlja nerazumnih stroškov, ki bi jim preprečevali zagotavljanje storitev po nižjih cenah. Razlog v javnem interesu, ki se nanaša na nujnost zagotavljanja izpolnjevanja plačilne obveznosti, ki jo naložijo javni organi, lahko tako upraviči omejitev gotovinskih plačil, zlasti če je število zavezancev za plačilo, od katerih je treba izterjati terjatev, zelo veliko.

Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) mora kljub temu preveriti, ali je taka omejitev sorazmerna s ciljem učinkovite izterjave prispevka za RTV, zlasti ob upoštevanju dejstva, da alternativni zakoniti načini plačila morda niso lahko dostopni vsem osebam, ki so ga dolžne plačati.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

⁴ Status eurobankovcev kot zakonitega plačilnega sredstva je določen v členu 128(1), tretji stavek, PDEU, členu 16, prvi odstavek, tretji stavek, Protokola št. 4 o statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (UL 2016, C 202, str. 230) ter členu 10, drugi stavek, Uredbe Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi eura (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 10, zvezek 1, str. 111).

⁵ Člen 133 PDEU.